

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krov, za Ameriko pa 8 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptiju v nedeljo dne 16. januarja 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Lovčen zavzet; z njim je Črnogorska v srce zadeta; 42 kanonov zaplenjenih. — Velike odločilne zmage Turkov. — Angleži in Francozi zbežali iz polotoka Gallipoli. — Ruska zopetna ofenziva na vzhodu pod ogromnimi izgubami za sovražnika razbita. — Italijani opešani.

— Naš letalni napad na Rimini. — Kdaj bo konec vojne?

Lovčen je naš! To je po našem mnenju mnogo pomembnejša vest nego svojedavno zavzetje Belgrada. Kajti 1700 metrov visoka divjačala Lovčena ni le nekaka obmejna utrdba črnogorske. Ne, Lovčen je mnogo več! V všem oziru spada Lovčen po svoji naravni in kom let umetno zgrajeni utrdbi med najboljše in najmočnejše trdnjave na svetu. Splošno je sodilo, da je Lovčen sploh nepremagljiv. zdaj so ga naše čete, podpirane od avstrijske vzorne artiljerije, v infanterijskem naskoku vzele! To mora na sovražnika vplivati kakor rzlava na vročo glavo . . . Sicer pa je oralični in politični pomen te zmage še večji. oralični pomen leži v tem, da je padec Lovčna začetek konca za deželo črnogorskega kralja Nikita, katerega borzijansko špekulanstvo se v tej vojni ni obneslo. Z Nikito stotretji kralj v vrsto onih naših sovražnikov, so v tej vojni svojo deželo izgubili: Belgijski kralj, srbski Peter in zdaj Nikita, — „vladari“ brez dežele in podanikov! Kdo se bode aj še na četverozvezzo zanašel? Kdo bode velval njenim oblubam? . . . V političnem oziru je zmaga na Lovčenu zaradi tega pomembna, je pravzaprav — Italija v srce zadeta! avni cilj italijanske izdajalske vojne je bilo vladovanje Jadranskega morja. Ako hoče Italija v tem morju vladati, potem mora imeti dalmatinsko obal in zlasti našo krasno Cattaro. Ta njava pa je bila vedno ogrožena od Lovčena, katerega so postavili Francozi in Angleži svoje kanone, da bi Črnogorcem v svrhu odškodovanja Avstrije pomagali. Zdaj je Lovčen naš, zdaj zato Cattaro vso svojo moč in veljavno pokazati, zdaj

je Jadransko morje rešeno nevarnosti, da bi prišlo pod jarem italijanskega Efjalta . . . Ni čuda, da se je italijanski kraljevski „piccolo“ Vittorio Emanuele, prvič v tej vojni, ves razčlanjen in potrt, kakor na dežju zmočeni petelinček, povrnil v Rim. Nikjer po Italiji se ne čuje več klica „Evviva la guerra“. Pač pa doni vedno glasneje klic: „Viva la repubblica!“ . . .

Drugi krasni uspeh naših armad v preteklem tednu je energična zavrnitev nove ruske ofenzive v vzhodni Galiciji in na besarabski meji. S starim svojim manevrom, z brezobzirnim žrtvovanjem neštetih človeških življenj so poskusili Rusi zopet prodreti našo fronto; dosegli so isto kakor v Karpatih: tepeni so bili, obtičali so v potokih krvi in ničesar niso pridobili!

Krasne so tudi zmage Turkov proti združenim Angležem in Francozom. Sploh so vsa poročila od mnogoštevilnih naših front lepa in ponosno gledamo lahko na železni zid naših in zavezniških vojakov. Kdo bi nas premagal?

* * *

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 8. januarja. Uradno se razglasja:

Rusko bojišče. Bitka v vzhodni Galiciji in ob meji Bukovine se je včeraj nanovo vnela. Ob Strypi, je kakor je bilo že poročano, sovražnik svoje napade že pred začetkom dneva pričel. Nekaj močnih oddelkov naskočnih čet vzlilo je pod varstvom megle do naših baterij; tedaj je zapričel protinapad honvedskih regimentov št. 16 in 24 in srednjegališkega infanterijskega regimenta št. 57 in je vrgel napadalce čez naše postojanke nazaj.

Vjeli smo pri temu 720 Rusov, med njimi enega obersta in 10 drugih oficirjev. Naše črte ob Dnestrju stale so čez dan večidel pod močnim artiljerijskim ognjem. Ob besarabski fronti zapričel je sovražnik svoje napade kmalu po opoldnevju z artiljerijskim bobenskim ognjem. Njegovi napori obračali so se zopet proti našim postojankam pri Toporoucu in vzhodno od Rancze. Boji so bili zopet izredno ljuti. Deli njegovih napadalnih kolon zamogli so v naše jarke vsliti; bili so pa po rezervah v ročnem boju zopet nazaj prepodeni. Vjeli smo pri temu enega oficirja in 250 mož. Pri Berestianu v Wolhyniji zavrnile so naše čete ruske poizvedovalne oddelke. Ob Styru preprečila je artiljerija s koncentričnim ognjem poskus Rusov, pridobiti nazaj pokopališče v Czartorysku.

Italijansko bojišče. Italijani držali so severni del tolminskega mostičja in naše postojanke severno od njega, zlasti zadnjič zavzeti jarek, proti kateremu se je tudi včeraj več napadalnih poskusov obračalo, pod jako živahnim artiljerijskim ognjem. Tudi pri Oslaviji in mestoma v oddelku Doberdoba vršili so se precej ljuti topovski boji.

Južno-vzhodno bojišče. Nobena spremembra.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 8. januarja. (W.B.) Iz včerajškega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojevno delovanje je na večjem delu fronte vreme neprijetno vplivalo. Jažno od Hartmannswillerkopfa se je Francozom s presenetljivim sunkom kos jarka odtrgalo. Vjeli smo več kot 60 lovcev.

Vzhodno in balkansko bojišče.

Nobeni dogodki važnosti.

Vrhovno armadno vodstvo.

Austrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 9. januarja. — Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Pred dvema dnevoma na vseh točkah vzhodne Galicije in besarabske meje pod velikimi izgubami nazaj vržen, sovražnik svojih napadov ni ponovil, marveč je obračal le semintja svoj topovski ogenj proti našim črtam. Sovražnik poteguje k sebi ojačenja. Ob potoku Korminu v Wolhyniji razpršile so naše čete ruske poizvedovalne oddelke. Drugače nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Nič novega.

Južno-vzhodno bojišče. Severno-vzhodno od Berane so se Črnogorci nanovo vstavili. Vzeli smo v naskoku od njih zasedene visočine, pri čemur smo zaplenili eno kanono. Ob Tari praske. Ob hercegovinski meji in v okrožju Bočele di Cattaro stoje naše čete v boju zoper črnogorske postojanke.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 9. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno Hartmannsweilerkopfa ob Hirzsteinu posrečilo se je včeraj, pridobiti nazaj zadnji, dne 21. decembra v sovražne roke padlih jarkov; pri temu smo vjeli 20 oficirjev in 1083 francoskih lovcev ter zaplenili 15 strojnih pušk.

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Austrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 10. januarja. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Tudi včeraj se ni vršil v vzhodni Galiciji in ob meji Bukovine noben večji boj. Samo pri Toporoucu se je zvečer en sovražni napad zavrnil. Drugače nič novega.

Italijansko bojišče. Razven topovskih bojev na Goriškem, v pokrajini Col di Lana in v oddelku Vielgereuth se ni vršilo na južno-zapadni fronti nobeno bojevno delovanje.

Mirovni apostol Ford.

Bela vrana med amerikanskimi zagovorniki profita je tovarnar in bogatin Henry Ford, katerega slike danes prinašamo. Mož je sila premožen, veliki del svojega tovarniškega dobička pa deli prostovoljno s svojimi delavci.

Verfriedens-apostel Henry Ford

Odločen nasprotnik je vsake vojne. Zato se je s posebnim svojim parnikom odpeljal v Evropo, da bi propagiral misel miru. Njegovo človekoljubno delovanje seveda ne bode imelo mnogo uspeha. Vendar pa je ta čudak v svoji filantropiji občudovalna in zanimanja vreden. Žal, da se njegove ideje ne dajo tako lahko uresničiti, kakor si to on domišljuje!

Južno-vzhodno bojišče. Naše, proti Berani prodirajoče kolone so Črnogorce zopet od raznih visočin vrgle in so Biocca dosegli. Severno tega kraja je vzhodno obrežje Ljima od sovražnika očiščeno. Čete, ki morajo na visočinah čez en meter snega premagati, delujejo izborno. Ob Tari artiljerijsko delovanje in praske. Boji ob južno-zapadni meji Črnogorske trajajo naprej.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 10. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno-vzhodno od Massiges v bližini posestva Maisonne Champaigne vodili so napadi naših čet do odvetja sovražnih opazovalnih mest in jarkov v razdalju več sto metrov. V naše roke je padlo 423 Francozov, med njimi 7 oficirjev, 5 strojnih pušk, 1 veliki in 7 malih metalcev min. En francoski protinapad vzhodno posestva se je izjalobil. Neko nemško brodovje letalnih strojev napadlo je etapne uredbe v Fournesu.

Vzhodno bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen. Pri Berestianu bil je en napad močnega ruskega oddelka zavrnjen.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Lovčen — naš! Črnagera pred popolnim porazom.

(Austrijsko uradno poročilo od torka.)

K.-B. Dunaj, 11. januarja. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Včeraj vladal je, razven navadnih artiljerijskih bojev tudi na besarabski fronti in v vzhodni Galiciji mir. Od danes zjutraj obrača sovražnik nanovo po najljutjem artiljerijskem ognju brezuspešne svoje napade proti prostoru od Toporouca Rancze.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. Na južnem Tirolskem pojavilo se je čez dolino Stuha 11 italijanskih letalnih strojev, ki so na raznih točkah brezuspešno bombe metalni.

Južno-vzhodno bojišče. Lovčen je zavzet. V tridnevih hudi bojih premagala je naša hrabria infanterija v krasnem skupnem delovanju s težko artiljerijo in Nj. V. vojno mornarico trdrovratno upiranje sovražnika in ogromne težave zimske kraške pokrajine, ki se kakor zidovje, 1700 metrov visoko iz morja dviga in je bila že leta sem za obrambo urejena. 26 topov, med njimi dve 12cm-kanoni, dva moderna 15cm-možnarja, in dva 24cm-možnarja, potem strelivo, puške, zaloge hrane in obleke so plen. Del topov je intaktno in se rabi proti sovražniku. — V severnem vzhodu Črno-gore bil je sovražnik, ki se je včeraj neposredno pred Berano še enkrat upiral, vržen. Berana in obvladajoče visočine južno-zapadno od nje so v naši lasti. Hitremu delu se je posrečilo, obvarovati goreči most čez Lim v Berani pred popolnim uničenjem. Pri Ipekiju se je zopet 13 srbskih kanonov in mnogo streliva izkopal.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 11. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražni spravljeni proti severno-zapadno od Massiges vzhodnega park jarkom bili so zavrnjeni. Število tam narejko hudo vjetih se zviša na 480 mož. Neko angleških in 3,8 cm kanono obroženo bojno letalo bilo je pravila pri Koumenu, južno od Dixmude Soissons z odpornim ognjem in po enemu bojnemu "se j talcu prisiljeno, da pride dol. Letalo je s sevanju posadko nepokvarjeno v naše roke padlo. Vzhodni Tournaire bil je v zračnem boju neki angleški dvakovnik razstreljen.

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo. Balkansko glavno

Austrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 12. januarja. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Bojno polje obnes razglaša: sarabski meji tvorilo je tudi včeraj Dogodki taboriče ljutih bojev. Kmalu po opoludnem čel je sovražnik naše postojanke z artiljerijestu Rijeka ognjem obsejati. Tri ure pozneje pričel je blodvor in vim infanterijskim napadom. Petkrat z sploh redoma in ob 10. uri zvečer 6 km ognju poskusile so njegove globoke tala neplone v naše črte vsiliti; vedno bilo zmanj. Podpirani od krasno učinkovitih artiljerije, odbili so hrabri braniti vse napade. Umikanje nasprotnika po mestoma neredni beg. Njegove alije med sovelike. Pred nekim bataljonskim kom ležalo je 800 mrtvih Rusov. Sevnice. Zračni moravski infanterijski regiment štev. 93 in 10 kilometer ved-regimenta štev. 30 in 307 so se posodlikovali. Drugače na severnem vzhodu mesec 10.000 K.-B.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. V oddelki od Rive, Flits esto so in Tolminu ter pred goriskim mostgrisa utrjeno je artiljerijsko delovanje deloma zopet zalo traje. Pred južnim delom tolminskih mostičja bil je en sovražni napadalni palača, z nasko zavrnjen. Na Goriškem obmetali so na talci italijanska taboriča z bombami.

Južno-vzhodno bojišče. Ofenziva zoper Črno-gorce gre uspešno prej. Ena kolona je v bojih visočine zapadno in severno-zapadno od Budina, ena druga z vzhodno-vzhodno metrov visoki Babjak južno-zapadno odmadi na tinja zavzela. Črez Lovcen prodirajoče in k. čete prepodile so sovražnika nazaj. Njegov. Tudi vzhodno od Orahovace oni strani meje dvigajoče se visočine so v lasti. Proti Gračovi poslane bojne sile po 70-urnem boju visočin južno-vzhodno vzhodno-zapadno od tega kraja polastile. — Vilo povčerajšnjih poročiliharskih črnogorski južno-zapadni pli poročili zaplenjenih topov zvišalo se je na 42. severno-vzhodnem kotu Črno-gorske se je v naskoku zdaj tudi visočine južno od Brezovice. Avstro-ogrski oddelki prepodili so se z Albanci ostanki srbskih vojaških zvez iz gina zapadno od Ipeka.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 12. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno-vzhodno od Le Mesnil v Champagni napadli so

cozi našo postojanko v širokosti okoli 1000 metrov. Napad se je razbil. Sovražnik skušal je hitro pod našim učinkujočim ognjem v svoje jarke se vrniti. Ponovitev napada je naša artillerija preprečila. — V južni utrdbi mesta Lille zletelo je včeraj zjutraj v neki kazemati spravljeno municipsko taborišče nekega pionirskega parka v zrak. Obmejna cesta je seveda narejen tako hudo trpela. Rešilna dela so doslej 70 angleških mrtvih in 40 težko ranjenih prebivalcev na danlo bilo spravila. — Za nekaj časa iz bližine kolodvora uiden v Soissonsu odpravljena zastava „Rdečega nemu križa“ se je včeraj pri našem zopetnem obstreje s svoljevanju kolodvorskih naprav zopet razobesila. adlo. P

Vzhodno bojišče. Pri Tinenfeldu (južno-zapadno od Illuxta) izjalovil se je neki ruski napad z izgubami pred našimi postojankami. Severno Koscinchnowke vrglo je neko stražno poveljništvo ruske čete na glavno postojanko nazaj.

Balkansko bojišče. Nič novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Naši letalci nad mestom Rimini.

K.-B. Dunaj, 12. januarja. Uradno se je ob danes razglaša:

Dogodki na morju. Dne 11. januarja idnevu je neko brodovje pomorskih letalnih strojev v mestu Rimini fabrike za strelivo in žveplo, kolodvor in odporne baterije z uničujociim at zapuščenom z bombami obmetaval. Vkljub lju temu ognju večih odpornih topov so se vsa oke kletala nepoškodovana vrnila.

Mornarsko poveljništvo.

* * *

Mesto Rimini leži na vzhodnem obrežju Italije med izlivom rek Mareccia in Ausa ob Jadranskem morju. Mesto ima 43.000 prebivalcev in je tako važna postojanka italijanske mornarice. Zračna črta od Pole do Rimini znaša 93 in h 40 kilometrov.

10.000 Angležev v največji nevarnosti.

K.-B. Konstantinopel, 8. januarja. Glasom poročil od Irak-fronte so turške cete obkolile Kut-el-Amara. To mesto so Turki pri obrambi ob kolenu reke Tigrisa utrdili; Angleži pa so je spremenili v opet živamalo trdnjavovo. Zdaj so turške cete v silile že do glavne črte utrdb. Upa se, da se bodoje utrdbi kmalu vzele, ali z naskokom, ali pa z izstradanjem. Tako se bode čez 10.000 mož veliko angleško posadko vjelo. Angleži so hoteli s tem, da so bojno silo Kut-el-Amari vstavili in obrambo tega kraja organizirali, zavarovati umikanje ostalega dela svoje armade. To se jim je deloma posrečilo; ali rešeni deli armade, ki se nahajajo zdaj bolj druga 15 južno-vzhodno od Kut-el Amare, niso zamogli no od Carmadi na pomoč priti, zlasti ker je morala dirajoča armada razrušena.

Učinki velike turške zmage.

Listi poročajo, da se zadnji angleški kronski svet ni pečal samo z vojno-službeno dolžnostjo, marveč tudi z dardansko akcijo. Porocila angleškega generala Hamiltona uničila — Što zadnje dvome glede ne premagljivosti iih morskih ožin. Angleški oficirji na Gallipoli poročajo čudežne stvari o južnem nastvu Turkov, o zgrajenju njih utrdb in brezprimernem učinku avstro-grskih težkih kanonov. Poveljniku se

je z ozirom na vse te okoliščine naročilo, da naj umikanje kolikor mogoče z majhnimi izgubami izvrši. Število Angležev, ki so zapustili polotok Gallipoli, se ceni na 30.000 m ož. Prva posledica izpraznenja Gallipola je ta, da postane turška armada z okoli 100.000 mož prosta. Računa se, da ostane še 60.000 Turkov na polotoku. Ako potegnejo Angleži svoje proste postale sile v Saloniki, se bodo razmerje za četverozvezo zopet neugodno spremenilo, ker bi bilo še mnogo več Turkov za Soloniku prostih.

K zavzetju Lovčena.

Junaške naše cete so dosegle z zavzetjem Lovčena eno najlepših in najtežavnejših zmag te vojne. Lovčen je bil vedno nekaka skalnata grožnja, ne samo za Cattaro, marveč tudi za vso dalmatinsko obal. In celo vojaški strokovnjaki so rekli, da je ta 1700 metrov visoka, kakor stolp iz morja se dvigajoča skala nepremagljiva. Za naše cete pa ni ničesar nemogočega. V tridnevni borbi so zavzele Lovčen in odprle s tem pot v srce Črnogorske. Kralju Nikiti se morajo široke hlačice tresti. Kajti 15 kilometrov od Lovčena je črnogorska prestolica Cetinje. Vsak kanonski strel zamore zadeti Cetinje. Z Lovčenom padla je na vsak način najmočnejša utrdba na Črnogorskem. Pa ne samo to! Padla je tudi, kakor smo v začetku teh vrstic omenili, najnevarnejša postojanka nasprotnikov ob Jadranskem morju. Padec Lovčena bode Italijane najmanje tako razburil, kakor Črnogorce. Stari kraljevski špekulant Nikita igra itak vedno le nekako vabanque-igro; njemu so bile politika in država in krena vedno le sredstva za osebno obogatenje. Za Italijo pa je pomenil Lovčen trdnost postojanka v hrbtnu naše ponosne trdujave Cattaro, vedao vznemirjenje naše dalmatinske obali, nekako stopnjico v avstrijsko ozemlje. To je zdaj vse po vodi splaval, ti upi so pokopani. Nekadar več ne bode Lovčen last sovražnika! In v njegovi važnosti tiči tudi važnost te krasne zmage.

* * *

Gleda padca Lovčena poročajo vojni poročevalci m. dr.:

Zmagovite cete generala Kövesa so premagale Lovčen, ono naravno in vojaško že leta sem izzidano postojanko, katero se je smatralo za ne premagljivo. Po tedne dolgi intenzivni pripravi, ki je moral preskrbeti zlasti težki artiljeriji popolni dovoz streliva, pričel je pred par dnevi napad na Lovčen. Čete generala Kövesa, ki so že marsikatero težko nalogu zmagovito dokončale, napravile so takrat svoje mojstversko delo. Zavzetje Lovčena spada med najveličastnejše čine te vojne in je triumph naše artiljerijske zmožnosti. Vrhovno armadno vodstvo seveda zavzetje Lovčena ni presenetilo. Kajti bilo je konečni uspeh dobro premišljenega, do zadnje posameznosti izdelanega napadalnega načrta. Našemu armadnemu vodstvu bila jemoč črnogorskih utrdb natančno znana; vedelo je, da se je v zadnjem času nresničile nadaljnega artiljeristično izzidanje 1707 metrov visoke gore. Vkljub temu je bila naša artiljeristična premoč brezvomna in napadna moč naših čet je napravila to podjetje mogoče. Ko se je v zadnjem času vse priprave dokončalo, pričelo je po načrtu obstreljevanje, ki bi naj napravilo pot počasi in previdno prodijoči infanteriji. Od dveh strani nastopila je infanterija pota na prelaz Lovčena. Severno je

šla čez visočine od Krstaca, ki jih je zavzela. Južno od Cattara se je izvršilo prodiranje čez Solar, katerega se je v soboto v naskoku zavzelo. V visočini 1300 metrov so imeli Črnogorci tukaj močno postojanko, ki so jo naše cete v večurnem bližinskem boju zavzele. Vpliv naše težke in najtežje artiljerije kakor tudi jo podpirajoče mornariške artiljerije bil je že v prvih urah obstreljevanja izreden. Tri dni je trajalo prodiranje čez gorske stene Lovčena, katerega zavzetje se mora šteti k najmogočnejšim činom naših vojakov. Obenem s končano artiljerijsko pripravo so došle naše „švarmlinije“ od Krstaca in Solara pred črnogorsko glavno postojanko in se je zapovedal „šturm“. Črnogorci so se še obupano branili. V besnem ročnem boju zavzela je infanterija visočino Lovčena. Mnogo topov je padlo v naše roke, med njimi nekaj popolnoma nepoškodovanih težkih možnarjev, ki smo jih takoj zoper sovražnika rabili.

Nove nasilnosti Francozov in Angležev.

K.-B. Konstantinopel, 8. januarja. Agence Milijavlja: Iz Aten poročajo, da so Francozi aretrirali včeraj na otoku Mitilene avstrijskega in nemškega konzula, turškega muftija in 17 oseb grške narodnosti. Poslaniki centralnih držav so proti temu protestirali. Te aretacije kažejo, da si bo ententa priredila na Mitilenah svoje oporišče.

Aten, 8. januarja. Agence Havas poroča: Aretacije je izvedel oddelek četverozveznih čet. Aretirani so: nemški podkonzul Zourtgis, ki je grški državljan, njegov sin, ki je dragoman nemškega konzulata, avstro-ogrski konzularni agent Bargegli, turški dostojanstveniki, nemški agent Hoffner in več drugih oseb, ki so se zdele sumljive. Vsi so bili spravljeni na neko vojno ladjo.

Reuter poroča iz Aten, da so se izvršile aretacije v Mitilenah iz istih vzrokov, kakor one v Soloniku.

(S takimi nasilnostmi si Angleži in Francozi seveda ne bodo mogli mnogo pomagati. Nasprotno bodojo še bolj vso svetovno javnost razburili proti sebi; kajti s preziranjem mednarodnih pravic in pogodb postavili so se na stališče divjakov. Treba bode tudi z njimi tako postopati, kakor se ravno proti divjakom postopa. Op. ur.)

Angleži od polotoka Gallipoli pregnani.

K.-B. Konstantinopel, 9. januarja. Ponoči so Angleži po ljutem boju, v katerem so imeli velike izgube, Seddilbah r popolnoma izpraznili. Niti en sam ni nazaj ostal.

Agence Tel. Mille poroča: Naš dardanski poročevalci naznana, da so naše cete sovražnika od Seddilbaha popolnoma preprodile. Sedaj je polotok Gallipoli od sovražnika popolnoma očiščen.

S to veliko turško zmago so združeni naši sovražniki vso svojo onemoglost dokazali. Od 15. februarja 1915 l., torej skoraj eno leto so se ponosni sovražniki napenjali, da bi premagali utrdbje Dardanel in zavzeli turško prestolico Konstantinopel. Vse je bilo zaman! Po velikanskih izgubah so zdaj sami svojo nezmožnost izpoznali in s svojim umikanjem zapečatili svojo slabost. Groza mora prešiniti vodilne može naših sovražnikov, kajti neuspeh za neuspehom,

Zahleva naj se

ako se hoče imeti najboljše izdelke, vedno take, ki so se že skozi leta obnesli. Posnemanja, zlasti v podobnih začetkih, naj se v lastnem interesu zavrne. Izdelki, ki so vsled svoje odlične kakovosti in svoje popolne zanesljivosti skozi dolga leta obnesli ter imajo svetovno ime, so

dr. Oetker'jev „Backin“ (prašek za peči)
dr. Oetker'jev pudding-prašek
dr. Oetker'jev vaniljin sladkor.

poraz za porazom dela črto črez njih blazne račune. Hrabri turški armadi, ki je pod vodstvom nemških oficirjev in inženirjev to krasno zmago dosegla, gre pač vsa hvala in čast. Dar-danska konečna zmaga je ena odločilnih zmag v svetovni vojni!

Razpoloženje v romunski javnosti.

Iz Bukarešte objavljajo nemški listi naslednjo sliko o razpoloženju romunskih krogov. Izvzemši Petra Carpa, ki propagira pridruženje centralnim državam, ni nihče za odločilno politiko niti na eno niti na drugo stran. Konzervativci, ki so Carpu najbližji, pravijo: če ostane vojaški položaj tak, kakršen je danes, potem se mora Romunija pridružiti centralnim državam, to se pravi toliko, kakor da to pridruženje danes še odklanjajo. Akcijonisti ali intervencijski propagirajo zvezo Romunije z entento, vendar pa ne zahtevajo, da se ji takoj pridruži. Oni hočejo le provocirati, da bi se vlada konečno izjavila za politiko četverozvezze. Vlada sama stoji še vedno med dvema stoloma in premišljuje, na katerega bi se vsedla. Široka javnost je četverozvezzi prijazna in odklanja "germanofilsko" ali po romunsko rečeno "madžarofilsko" politiko. Na drugi strani pa se zaveda, da zveza z entento ne obeta nobenega posebnega dobička. Mnogi politiki so se docela postavili na stališče politične kupčije ter pravijo: Romunija naj čaka, potem pa udari na tistega, ki bo premagan.

Boji v Galiciji in Bukovini.

"Az Est" poroča iz Bukarešte: Od srede ponoči se vrši brez prenehanja najsilnejši artillerijski boj na bukovinski mejni črti Novoselica-Sojan-Tureny Mahala. Fronta se razteza ob meji med Prutom in Dnjestrom.

Z Dunaja: Danes je preteklo 14 dni, odkar so se boji na bukovinski fronti zopet pričeli. Kljub bližini bojišča je slika meata Črnovice neizprenjeneno normalna. Sejem ob pondeljkih je dobro obiskan, kakor navadno. Brez skrbi sledi ljudstvo vojnim dogodkom. Dan na dan prihajajo vojni vjetniki skozi mesto. Število vojnih vjetnikov, ki so zadnje dni zapustili mesto znaša 3600, med njimi 12 častnikov. Vjetniki poročajo o razporih v ruskem armadnem vodstvu. Neki poveljujoči ruski general, ki je bil za časa druge ruske invazije v Črnicah, je baje generalštab svaril pred ofenzivo, general Iwanov pa ga ni poslušal.

Počasna prebava

pomanjkanje teka, zamašenje, počasnost črevesa, odpravi se s Fellerjevimi, milo odvajajočimi, apetit povečujučimi Rhabarbara-kroglijicami z zn. "Elsa"-kroglice. 6 škatljic franko 4 K 40 vin., 12 škatljic franko 8 K 40 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg štev. 241 (Hravtško). Fellerjev bolečine odpravljaljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. "Elsa"-fluid, 12 steklenic franko 6 kron. Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških pripomočkov. Marsikogar je že od hudih bolečin ozdravil. Se rabi mnogostransko tudi pri zdravih.

454

Razno.

Cenjeni naročniki. Nastopilo je novo leto in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabi na zopetno naročenje "Štajerca".

V preteklem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je "Štajerc" i sedaj v vojni pridobil novih priateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimpreje vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem lista naprej plačati. Prosimo pa tudi vse priatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. "Štajerc" ostal bode vedno zvest svoemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Cesarjeva zahvala šolam. Naš cesar je pooblastil naučno ministerstvo, da naj izreče cesarjevo zahvalo tistim šolskim oblastim, učiteljstvu in šolski mladini, ki so posebno uspešno pomagali preskrbeti vojakom topa zimska oblačila.

Porotna sodišča so vstavljeni in naprej do konca leta 1916. Posebna cesarska naredba določa, da so za leta 1916 sicer vstavljeni porotna sodišča, da se pa morajo pa vkljub temu sestaviti seznamni porotnikov.

Brzjavni in telefonski promet v okvirju južno-zahodne fronte. Oddaja zasebnih brzjavk je prepovedana: na južnem Tirolskem do črte med Tönsom in Pfundsom, na Koroškem, Kranjskem, v Istri, na Primorskem, Hrvaškem in Slavoniji, izvzeti so le okraji: Virovitica, Požega, Srem, Zagreb, Varaždin in Belovar. Telefonski promet je prepovedan: Na južnem Tirolskem, Koroškem, v okrajnih glavarstvih: Maribor, Ptuj, Celje, Brežice, Konjice in Slovenjgradec, na Kranjskem, v Istri, na Primorskem, Hrvaškem in v Slavoniji, izvzeti so okraji Virovitica, Požega in Srem.

Ne pošiljajte razglednic v inozemstvo. Vkljub temu, da je ministerstvo za trgovino prepovedalo pošiljati v inozemstvo razglednice, na katerih so naslikana mesta, mostovi, v vojaškem oziru važne stavbe, predori, pokrajine itd., se še vedno dogajajo prav mnogokrat slučaji, da se ljudje poslužujejo v poštnem prometu z inozemstvom takih razglednic. Pripomni se, da se tozadevne razglednice ne izročajo naslovniku ter da se na tozadevne reklamacije ne ozira. Ministerstvo je nadalje odredilo, da je tudi prepovedano pošiljati v inozemstvo razglednice o krajih, mostih, pokrajinalih itd. ozemlja, katero so zasedle naše in zavezniške čete. Dovoljeno je pa se posluževati razglednic, na katerih so naslikane cvetlice, drevje, živali itd.

Podpora za otroke v vojake poklicnih. Domobransko ministerstvo je določilo, da se mora izplačati podpora tudi za otroka, ki je bil rojen tistega dne ali tudi pozneje, ko je bil oče otroka poklican v vojaka, toda samoumevno šele začenši z dnevom rojstva otroka. Nadalje je domobransko ministerstvo določilo, da gre otro-

kom v starosti do 8. leta polovična, otočobučevina od 8. leta naprej pa ne polovična, ampak ebenimi vzprikršana in popolna podpora.

Prošnje za oprostitev od črnovojniške sebovati v be Domobransko ministerstvo razglaša glede edmetov, ganja prošenj za oprostitev od črnovojniša potrebuje sledeče: Prošnje za oprostitev od č. 1 K, v vojniške službe se morajo vlagati načeloma sente opokrajnih političnih oblastih in sicer če se sicer pose za oprostitev iz javnih interesov. Na prošnje sicer po za oprostitev iz zasebnih ozirov se bo označenih druck samo v izvanrednih, nedvomljivih in uratih 1.) v določenih slučajih. Tvrde, ki so dobavitev nudlj, so za armado, morajo vlagati prošnje za oprostitev Ameri svojih uslužbencev od črnovojniške službe larjev, to vojno ministerstvo. Na ovadbe glede sleparjev avstrijskih pri oproščenju od črnovojniške službe se bidaljuje. bodoče oziralo le tedaj, če bodo dotične ovadbe redno podpisane. No ovadbe brez podpisa selenila kit bo oziralo.

Pri plužnih strojih zaposleno osobje za Potop določen čas vojaške službe oproščeno. Na pri Texal log poljedelskega ministrstva je vojno min. "E 17" sporazumu z višjim armadnim poveljstvom Menih ministrstvom za deželno bran in z ogrsko je 32 let ministrstvom za deželno bran z razpisom z rossij 29. decembra 1915, št. 118.500, odredilo, pirjev te se za nedoločen čas oproste vojaške službe stroj pri neki in kurjači po poklicu za parne in motorični pluge, 1. ki so že sedaj oproščeni vojaške službe 200 ali ki so na dopustu; 2. ki so bili pri do nekem danjih prebiranjih spoznani za sposobne, stekel p črnovojniško službovanje z orožjem", ki pa mleko niso odšli na službovanje, slednjič 3. ki bovali. Če pri prihodnjih prebiranjih spoznani za sposobajo v M za črnovojniško službovanje z orožjem". so vživ pod točko 1. in 2. navedene je prošnje za op Mesta ščenje takoj vložiti potom političnih oblastiščko prve stopnje in s posredovanjem poljedeljskar ga so ministrstva na c. in kr. vojno ministrstvo stili, to in kr. ministrstvo za deželno bran); vse e umot osebe ostanejo do rešitve v neaktivnem razmeriz. Y po Prošnje morajo najkasneje do 20. januarja 1916 težih m prošnje k točki 3. pa najkasneje v 14 dnevnem v po izvršenem prebirjanju dospeti na političi v 12. oblastvo prve stopnje. Pozneje došle prošnje v obivalce ne bodo vpoštevale. Kadar dovoljena oprostitev pomembni več potrebna, mora politično oblastvo s ita in močjo orožništva v vsakem primeru takoj brusno k javno obvestiti pristojno vojaško poveljstvbo, sv. Vojaška oblastva ukrenejo nato, da se dotične mes osebe vpokličejo k vojaškemu službovanju. Takrat jaško poveljstvo odredi takojšnji vpoklic t zahteva sicer, ako na drug način zanesljivo ugotovi, dno bol je dotični strojnik, oziroma kurjač pogresljjanje v Na ta način ukrenjene vpoklice mora političi je pop oblastvo prve stopnje brzjavno naznani po Dom deljskemu ministrstvu. Vojno ministrstvo (c. roča, d. kr. ministrstvo za deželno bran, kr. ogrsko misterstvo za deželno bran) si je pridržalo pta zako vico, zgoraj omenjeni podaljšani rok, vsak pred popolnoma ali deloma omejiti.

Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko. C. in. kr. vojno ministrstvo nab meseca januarja 1916 naslednje predmete: v jaško sukno in uniforme, jezdne priprave častnike, svetilke, česala, vložke za čevlje. Princ erja,

Beda na Srbskem.

Flüchtende Serben auf dem Wege nach Albanien.

St

strokom klobučevine, vrvi, ovratne rute. Ponudbe s po-
nak ne trebni vzorci je čimprej poslati c. in kr. voj-
nemu ministerstvu, oddelek 13. Ponudbe morajo
e služ vsebovati vse, kar je glede kakovosti dobavnih
de vla predmetov, cene, dobavne množine in dobavnega
rojnišča potrebitno. Ponudbe je kolkovati s kolkom
d črno za 1 K, vezane niso na posebno obliko. Inte-
ma prresente opozarjam, da se dobivajo za vlaganje
se grofert posebne tiskovine (Form. Lag. Nr. 909)
prošnj in sicer po 8 v komad. (Naslov: Überreutersche
oziral Buchdruckerei M. Salzer, Dunaj, IX., Pelikan-
uradnogasse 1.) Ker ti formularji olajšujejo vlaganje
viteljic ponudb, so jake priporečljivi.

Amerikanski Nemci so nabrali pol milijona
žbe nadolarjev, to je 2 in pol milijona kron za nemški
parstev in avstrijski „Rdeči križ“. Nabiranje se pa še
se bo nadaljuje. Pač častni čin vrlih mož!

Splošna vojaška dolžnost. Poroča se, da je
za ne se nesklnila kitajska vlada, uvesti v štirih zaporednih
obrokih tekom 10 let splošno vojaško dolžnost.

Potopljeni angleški podmorski čoln. V bli-
a predzini Texla potopljeni angleški podmorski čoln
min. je „E 17“. Na krovu imel je tudi 13 častnikov.
Menih morilec. V mestu Portici pri Neape-
ogrskemu je 32 letni menih Ciavolini ubil meniha
z dn Grossija in mu oropal nekaj vrednostnih
lilo, d papirjev ter 1200 lir denarja. Morilca so zasa-
strojnili pri neki ženski v Neapelju in so ga sodniji
notorne izročili.

200 oseb obolelo vsled mleka ene krave.
Na nekem posestvu blizu Mohača na Ogrskem
„zaje“ stekel pes ugriznil kravo. Psi so pač ubili,
pa šali mleko popadene krave so ljudje še štiri dni
i bodovali. Četrti dan pa je še krava stekla. Zdaj
posobnimo v Mohaču v opazovalnici čez 200 oseb,
Zki so vživale mleko od te krave.

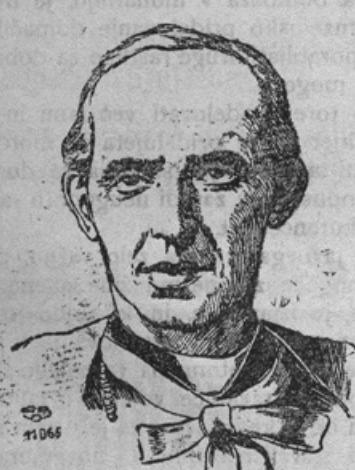
Mesta Ypern ni več. Iz vojnih poročil znano
blaste belgijsko mesto Ypern je kar izginilo iz zemlje.
Kar ga so nemški in francoski kanoni še celega
stvo (cpustili, to se je zdaj iz vojnih ozirov porušilo.
Vse te vse umotvore tega mesta so preje prenesli v
zmerju Pariz. Ypern je bilo eno zgodovinsko najzname-
1916 nitejših mest Belgije, staro že nad 1000 let. V
4 dnevnem veku je že v tem mestu cvetala obrtnost
političnega v 12. stoletju je šelo mesto nad 200.000
števje prebivalcev. Spadalo je takrat med največja in
najpomembnejša mesta na svetu. V dobi pro-
s porvita in bogastva so v Ypernu zgradili pre-
oj brzokrasno katedralo in še lepo monumentalno
veljstvostavbo, svetovno znane tržnice za sukn. Hi-
dotičenje mesta pa se je začelo leta 1584. Španci
ju. Voz takrat mesto osem mesecev oblegali in kuga
ic tudje zahtevala mnogo žrtev. Od tedaj je mesto
tovi, dvedno bolj nazadovalo in je imelo začetkom
grešljiv sedanje vojne samo še 17.000 prebivalcev. Zdaj
politična je popolnoma izginilo.

Domovi za vojake. Dunajska „Reichspost“
(c. in poroča, da se dne 15. januarja pričnejo v mi-
sko ministerstvu za javna dela posvetovanja glede na-
lo pravtra zakona o domovih za vojake.

Predpust bode letos presneto dolgi. Dekleta
gotovo že podplati srbi, ako pomislico, da
in kramamo letos najdaljši predpust v celiem stoletju.

Kardinal Mercier.

Prinašamo sliko belgijskega kardinala Mer-
ciera, ki se je odpeljal v Rim. Ta obisk ima

Kardinal Mercier.

Boje v verskem in političnem oziru velik
omen.

Letošnji predpust se je namreč začel 7. januarja in bo trajal do 7. marca. Vsega skupaj je torej predpustnih dni 61, več kot dva meseca. Pa je res škoda, da imamo ravno letos to presneto vojno, ki ogreni vsako predpustno življenje. Marsikatera starejša jungfrava bi drugače pod havbo prišla . . .

Ogenj. V Mariboru je izbruhnil ogenj v Freundovi (preje Naskovi) tovarni za usnje. Požar je uničil v tovarni 50 do 60 centov loja v vrednosti več tisoč kron. Zaloge usnja so gasilci zamogli rešiti. Zanimivo je, da je tekmo zadnjih let v tej tovarni že tretjič gorelo.

Frank Sakser — veleizdajalec. Kranjski Slovenec Frank Sakser šel je kot mladi človek v Ameriko. V Novem Yorku ustanovil je list „Glas naroda“, pri katerem je obogatil. Igral je seveda vlogo slovenskega rodoljuba in voditelja, čeprav so bili njegovi politični nazori vedno precej zmeleni in nejasni. Da bi svoje „rodoljubje“ še jasneje pokazal in pri temu še boljše „ksefte“ delal, ustanovil je Sakser v Novem Yorku tudi neko „banko“, ki je posredovala zlasti pošiljanje denarja slovenskih delavcev iz Amerike v staro domovino in obratno. Zeno besedo: Sakser je bil kar se pravi „velika glava“ med amerikanskimi Slovenci. Pred par leti se je vršil v Ljubljani neki vseslovenski sokolski sestanek. Takrat je Frank Sakser pripravoval čez „veliko lužo“ v belo Ljubljano. Prinesel je seboj židani trak v belo-plavo-rdečih barvah in ga podal „Sokolom“ kot darilo amerikanskih Slovencev. Slovenski listi so se takrat navduševali za tega „rodoljuba“ in ga dvigali v deveta nebesa . . . No, dobro! Zdaj pa čitamo v uradni „Wiener Zeitung“ dobesedno: „C. k. deželna sodnija v kazenskih zadevah Dunaj je na predlog c. k. državnega pravdništva Dunaj odredila v pri sodnji c. in k. 5. armadnega poveljništva vršeči se kazenski stvari zoper Franka Sakser, izdajatelja lista „Glas naroda“ v Novem Yorku, zaradi zločina po § 58 c. k. p. in § 327 v. k. p. v zmislu § 2 cesarske naredbe od 9. junija 1915, d. p. l. št. 156 v varstvo pravice države na odškodnino z apostembem vsega, obtožencu Franku Sakser spadajočega na Avstrijskem ležečega premakljivega in nepremakljivega premoženja“. — Frank Sakser je torej veleizdajalec in opozarjam nato Slovence v Ameriki, ki v pretežni večini gotovo s poštenim srcem mislijo na svojo ogroženo domovino.

„Hej Slovane“ prepovedano. C. k. deželna kot tiskovna sodnija v Pragi prepovedala je nadaljno razširjanje neperijodičnih, v Wellaron izdanih tiskovin, ki obsegajo 37 znanih čeških pesni. Med temi pesmi se nahaja tudi znana bojna pesen „Hej Slovane“, ki se jo je tudi v naših krajih močno prepevalo.

Črne koze. Glasom uradnih poročil se je pojavilo v Mariboru, pa tudi v raznih drugih krajih Štajerske več slučajev črnih koz. Pozor!

Cene moke na Koroškem. Od 11. t. m. sem veljajo za vojvodino Koroško za malo razprodajo moke sledeče cene za eno kilo: Pšenična peciva moka 1 K 16 v, pšenični gris 86 v, pšenična kuhalna moka I 96 v, pšenična kuhalna moka II 64 v, pšenična krušna moka in ržena moka 46 v. Te cene veljajo za vse kraje, ki niso od okrajnega mlina ali od železniške postaje več kot 5 kilometrov oddaljene. Za dovoz v čez 5 kilometrov oddaljene kraje se dovoli en vinar za vsakih 10 začetih kilometrov in za vsak kilogram moko. Vsak prodajalec mora imeti cene vedno napisane. Vsako mešanje ali druga sprememba moke je prepovedano.

Tri zakramente na enem dnevu sprejel je v Celovcu kanonir Hermann Tetteles. Najprve je bil krščen, potem je sprejel sv. obhajilo in konečno je bil z gospodično Kogouning, rojeno Korošico, poročen.

Samomor. Iz Celja se poroča: Preteklo sredo potegnili so iz Savinje mrtvo truplo bivšega učitelja na slovenski šoli v Lebarjih Ru-

dola Delakorda. Pokojnik je služil kot četovodja pri vojakih; udeležil se je lansko leto s 87. regimentom bojev proti Rusom. Zadnje čase je bil vedno nekaj otožen in pobit. Neznano je, kaj je gnalo mladega človeka v smrt.

Grozna smrt otroka. Pri posestnici Potocnik v Jamnici pri Prevalu uslužbena dekla pustila je 3-letno hčerko svoje gospodinje en trenutek brez nadzorstva. Otrok je našel užgalice in se je z njimi igral. Užgalice so se vnele, z njimi pa tudi otrokova obleka. Nesrečno dekletce pridobilo je tako hude opekline na celem telesu, da je kmalu nato pod groznimi bolečinami umrlo.

Kako se določi teža zvonovom? Pri zvonu pride v poštev zlasti postranska višina od klobuka do krila, debelost krila ali obroča, kamor kembelj vdarja in pa premer krila t. j. premer od roba do roba preko sredine zvona. Ce hočeš dognati težo zvona, izmeri in kubiraj premer in ga označi s P^3 , težo pa s T. Za zvonove pred l. 1750 velja obrazec: $T = P^3 \times 0.0213$ ($= P \times P \times P \times 0.0213$), za zvonove po l. 1750 pa: $T = P^3 \times 0.019$. V starih zvonovih pred l. 1750 je namreč blago veliko boljše, zato je množilec večji. Premer je pa treba zmeriti po stari meri, torej po colih, dobljena teža znaša funte, ki se potem lahko preračunijo v sedanjo težo, 1 kg = 1.7855 fantov, 1 stari stot = 56.006 kg. Pri oddaji zvonov za vojne namene bo treba tako preračunati težo, kjer ni morda zuana že iz pogodbe ali računa pri napravi zvonov.

Cene moke. C. k. štajersko namestništvo je izdalo zopet nove cene za moke. Zadnje, na neprimerni način zvišane cene so s tem razveljavljene. Dotični odlok namestniji pravi: Kakor znano je ministerstvo za notranje zadeve zopetno spremembo močnih cen vojnožitnega prometnega zavoda napravilo. Ceno za veliko oddajo za pšenični gris se je znižalo na 80 K, za pšenično kuhalno moko II na 58 K, za pšenično krušno moko na 42 K; za pšenično moko (82%) znaša 47 K 69 v, za pšenično moko za pecivo K 110, za pšenično kuhalno moko I 80 K. Cena pšenične šrot-moke (Grahambrotmehl) znaša istotako 110 K. Na podlagi teh cen določilo je štajersko namestništvo za malo razprodajo nove cene. Leto znašajo v onih občinah, ki ležijo ob železniški postaji ali pa ne dalje nego 3 kilometre od nje, za kilogram:

Pšenična moka za pecivo in šrotna moka K 1.20	—90
pšenični gris	—90
pšenična kuhalna moka Ia	—99
pšenična kuhalna moka IIa	—67
pšenična krušna moka in ržena moka	—50
pšenična moka (po 82%)	—57
ajdova moka (bela)	—85
ajdova moka (črna)	—62
ječmenček (Rollgerste) 8	—70
9	—67
10	—65

Za one občine, ki so več kot 3 kilometre od železniške postaje oddaljene, ne pa več kot 10 kilometrov, se zvišajo te cene za 1 vinar; za občine, ki so oddaljene čez 10 kilometrov od železniške postaje, pa za 3 vinarje za eno kilo. V občinah z užitninskim davkom se sme tudi ta še poleg računati. Politične oblasti prve instance morajo na tem temelju določene cene v posameznih občinah javno nabit. Tudi trgovci z moko jih morajo imeti na vidnem kraju nabite.

Novi predpisi o izdelovanju in razpečavanju kruha in peciva. V zadnji številki Naredbenega lista je ministerski ukaz, ki sedanjim potrebam primerno in z ozirom na pojave zadnjega časa izpoljujejo in poostri predpise o izdelovanju in razpečavanju kruha in peciva. Dosedaj se pšenična moka za peko in pšenična moka za kuho sploh ni smela uporabljati za izdelovanje kruha. Po novem ukazu lahko v posameznih slučajih dovoli minister za notranje stvari na predlog vojnopravnega žitnega zavoda izjeme od te predpovedi za dežele, okraje in občine. Da se odpravi različna uravnava vprašanja malega peciva, čez katero se je že mnogokrat pritože-

valo, odredi ukaz splošno prepoved obrtnega izdelovanja in prodaje vsakovrstnega malega pčiva. Kot bistveno novost vsebuje ukaz utesnitev obrtnega izdelovanja slaščic, ki sega črez sedanje predpise. Pšeničra in ržena moka se za to izdelovanje sploh ne sme več uporabljati vse eno, ali je izdelujejo slaščičarji, peki ali gostilničarji in krčmarji. Izdelovati slaščice z uporabo nadomestne moke je dovoljeno samo ob dveh dneh v tednu. Obrtno izdelovanje keksa (kakes) lahko omeji politična deželna oblast ne samo kakor dozdaj začasno, ampak tudi popolnoma. Obrtno izdelovanje slaščic iz maslenega (listnatega) drožnega testa je sploh prepovedano. Ukaz, ki je stopil v veljavo dne 23. decembra, preveduje končno pekom in slaščičarjem prevzemati v peko od tretjih oseb pripravljeno testo. V zvezi z dozdaj ukenjenimi naredbami, ki se še bodo ukenile in ki naj potom utesnitve obrtne in tehnične uporabe moke za kruh zajamčijo, da se bo izhajalo z isto za potreben kruh za prebivalstvo, pomeni izdani ukaz gotovo občutno oškodovanje takih obrti, ki so najpoprej prizadete. V času, ki zahteva od vseh slojev prebivalstva dalekosežnih žrtev, se pa mora taka odredba ceniti kot občegospodarska zapoved prve vrste in sme tem bolj pričakovati, da jo bodo razumeli širji krogi prebivalstva, ker gre pri tem za utesnikov konsuma, ki se ga v bistvu vendar lahko pogreša in s katerim so se odtegnile dozdaj splošnosti zelo velike množine moke.

Krompirjeve cene. C. k. okr. glavarstvo v Ptuju nam piše: Temeljem ministerskega ukaza z dne 22. septembra 1915, drž. zak. štev. 276 se za mesec januar 1916 za krompir dolžijo sledče najviše cene: I. pri prodajanju krompirja v večjih množinah nego 10 meterskih stotov po pridelovalcu: 1 meterski stot 10 K 20 v. II. Pri prodajanju krompirja v množinah do 10 meterskih stotov po pridelovalcu: 1. meterski stot 12 K 60 v. III. Pri prodajanju krompirja v večjih množinah nego 10 meterskih stotov po trgovcu: 1. meterski stot: 10 K 60 v. IV. Pri prodajanju krompirja v množinah do 10 meterskih stotov po trgovcu: 1 meterski stot 13 K.

Cigarete in tobak. Generalna direkcija tabačne režije razglasila, da je dala za mesec januar konzumu na razpolago 537 milijonov cigaret in 418.690 zavitkov tobaka, kar je za 25% več, kakor v istem mesecu v zadnjih treh letih. Poskrbeti bi bilo le treba, da se te cigarete in tobak tudi v trafikah dobe.

Samomor v vojaški bolnišnici. Iz Celovca se poroča: 46 letni kočijaž Jožef Oravec iz Ljubljane je ležal v vojaški rezervni bolnišnici v Celovcu in si je tam sam končal življenje. Ko je to prvič poskusil, so ga še rešili, drugič pa si je prerezal žile na vratu in na roki in je vsled izkrvavenja izdihnil. Vzrok samomora ni znani.

Bosanske marke v Srbiji. V vojaški guberniji Srbiji so vpeljane bosanske poštne marke, preko katerih je natiskano: „K. u. k. Militärverwaltung“.

Pomiloščeni Rusi. „Agence Havas“ poroča iz Madrida: Po posredovanju španskega kralja je naš cesar Franc Jožef I. pomilostil osem na smrt obsojenih Rusov.

Balkanski vlaki iz Berlina čez Dunaj, Belgrad, Sofijo v Konstantinopel pričnejo voziti s 15. t. m. Vozili bodo sedaj dvakrat na teden ter edajali iz Berlina ob sredah in sobotah, iz Konstantinopla pa ob torkih in sobotah. Vožnja od Dunaja v Konstantinopel trajala bude 47 ur.

O vprašanju vzdrževalnin (podpor za svoje vpoklicanih vojakov) se je vršila v soboto konferenca med min. predsednikom, domobranskim ministrom in deputacijo soc.-dem. poslancev. Grof Stürgkh je izjavil, da bo izdala vlada v tej zadevi nove instrukcije, ki bodo predpisale, da se naj pri priznavanju vzdrževalnin čim naj-liberalnejše postope. Zlasti se naj ženam vzdrževalnine ne odtegnejo, ako so si poiskale kak postranski zaslужek. Podpora naj se prizna tudi otrokom, ki so se pozneje narodili. Nova instrukcija se bo ozirala tudi na nezakonske otroke. Želji, da bi se vzdrževalnine splošno zvišale, pa vlada ne more ustreči.

Skupna razprodaja mrvi. Deželni kulturni inšpektorat ima večjo potrebščino na sladki mrvi in deteljni mrvi. Namerava pa to potreb-

ščino neposredno pri kmetovalcih kriti. Ker en posestnik večinoma nima en celi vagon za prodati, priporoča se pri oddavanju manjših množin, da se več posestnikov združi in omogoči s tem odpošljatev celega vagona. Želi se mrvo prešano in naloženo. Zaradi dogovora glede cene naj posestniki čimpreje stopijo v zvezo z deželnim kulturnim inšpektoratom (Landeskulturinspektorat der k. k. Statthalterei in Graz).

O koncu vojne. Angleški socijalno demokratični poslanec Snowden je v poslanski zbornici m. dr. izjavil: Od početka vojne še ni bilo toliko izgledov za mir kakor sedaj. V vplivnih političnih krogih je čutiti novo obliko javnega mnenja. Ljudje ki so se doslej obotavliali storiti si mnenje, so zdaj izrazili očitno dvom, ali angleška vlada sploh more vojno vojaško skončati. Nizozemski diplomatični krogi so prepričani o skorajšnjem koncu vojne. Računajo namreč s tem, da bo padla vojaška odločitev spomladi. Na zapadu in na vzhodu bo ofenziva Francozov, Angležev in Rusov temeljito izpremenila celotni vojaški položaj. Kakoršenkoli bo konec te ofenzive, njen uspeh ali neuspeh bo pospešil nastop miru. Podučeni krogi v Haagu pa smatrajo že sedaj dve stvari izključeni, da bi se namreč vojna končala vsled izstradanja ali onemoglosti vojaških in financijskih sil centralnih držav, ali pa da bi bile premagane. Medajni krogi v Londonu, Parizu in Petersburgu računajo v najugodnejšem slučaju nato, da se bodo morale nemške in avstro-ogrške čete umakniti na lastno ozemlje. Vse upanje, da bodo zasedle nemške ali avstro-ogrške dežele in da bodo korakale proti Berlinu ali Dunaju, so ententae države že opustile. Kar je čitati o tem še v časopisih, je samo neodpustno besedilje.

(Jeza, neprijetnost) in slab razpoloženje so posledice zamšenja in slabe prebave. Mnogo ljudi je, ki na tem trpijo, brez da bi se nato ozirali, mnogo pa takih, ki hočejo bolezni z črevusu škodljivimi, želodec oslabujočimi odvajalnimi sredstvi odpraviti. Vsi ti naj bodo opozorjeni, da imamo izborni, želodec okrepujoče, črevusu neškodljivo milo odvajalno sredstvo: Fellerjeve čisto rastlinske Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“ so sigurnega ali mlega vpliva, ne pripeljejo k navadi do odvajalnih sredstev, pa tudi ženske in otroci jih radi jemljejo. Vedno zopet čujemo o oskodovanju črevesja vsled rabe krepko vplivajočih odvajalnih sredstev in zato je bilo treba, opozoriti zopet enkrat na Fellerjeve mile „Elsa-kroglice“. Škativje tega izbornega želodčnega sredstva stane franko samo 4 K 40 h. Naroči se jih le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa-Fluid“, 12 steklenic za samo 6 K franko, se zamore obenem naročiti, da se ima to izborni domačo sredstvo vedno pri roki, kadar se dobi vsled prehrana ali mokrote bolečine. Tisoč prijateljev in pristaev imajo ti Elsa-preparati. (ev)

Izpred sodišča.

Politične obsodbe.

Innsbruck. List „Innsbrucker Nachrichten“ poroča: C. k. domobransko vojno sodišče na južnem Tirolskem je kot nagli sod dne 3. decembra 1915 ob sodilo na smrt z ustrelitvijo gostilničarko Lodovico Tait v Nomi, ker je namenoma pustila viseti v javni gostilni tako poškodovano sliko cesarja, da se more to smatrati le kot simbol umora in se je tako pregrešila proti spoštovanju napram cesarju. Lodovica Tait je bila pomiloščena v 5-letno težko ječo. Nadalje je bil obsojen v 7-letno poojstreno ječo po domobranskem vojnem sodišču c. in k. najvišega poveljstva kot naglega soda realec Ezio Micheli iz Trienta, ker je poskušal z dopisnico zapeljati nekega enoletnega prostovoljca, da najta pobegne.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Rusom. V vzhodni Galiciji in na besarabski meji mestoma topovski boji. Drugače nobenih posebnih dogodkov.

Proti Lahom. V Judikarijah obstreljevala je italij. artiljerija

vasi Creto in Por. Na Roni metali so italij. letalci bombe, da bi napravili škodo. Naša ljerija obstreljevala in zažgal barakin tabor južno Pontafla. Tolminskem in doberdobskem delku na obeh straneh topog.

Proti Črnogori. Ob prodirajoča avstro-ogrška kolonija Črnogorce iz Budne prepodvzela je severno mesta ležeči vrh v last. V oddelku Lovoreč se sile stale so včeraj 6 kilometrov zapadno Cetinja v boju. Tudi boji Grahovi potekajo ugodno. Južno avtovaca napadli smo sovražniki v njegovi visočinski postojanki ga vrgli.

Nemško poročilo.

Nemci so odbili razne francoske in angleške napade. Sestrelili so angleške letalne stroje; od 8 gleških oficirjev je 6 mrtvih, 2 ranjena in vjeta.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 15. januarja v Arvežu (sejma Ljubljana): v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 17. januarja v Kapelah, okr. Celje: v Tilmiču, okr. Lipnica.

Dne 18. januarja v Radgoni*; v možu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem v kobilce porabno živilo).

Dne 20. januarja v Bučah**, okr. Koprniščka Bogenberg**, okr. Deutschlandsberg, Birkfelda; pri Št. Rupertu**, okr. Weiz; v Blejskem dorfu, okr. Hartberg; pri Sv. Jakobu, okr. Vorau; v Obdachu**; pri Sv. Lenartu v Št. gor. **; v Saazkoglu, okr. Feldbach; v Kallwangerda, okr. Mautern; v Ernovžu**, okr. Lipnica; v Teuffenbachu**, okr. Neumarkt; v Kleinsödla, okr. Voitsberg; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živilo).

Dne 21. januarja v Teharjih**, okr. Celje; v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živilo).

Sejanje lanu, konopelj i. t. d.

Zaradi velikega pomanjkanja prediva, ki je posledica zaprtega dovoza bombaža v monarhijo, je treba koliko možno zvišati tuzemsko pridelovanje domačih rastlin, prej, pa tudi vporabljati druge rastline za dobavo pred kolikor je tole mogoče.

Treba bo torej pridelovati več lanu in konopelj, ozemljih, kjer se že prideluje in morda ju začeti pridelovati tamkaj, kjer sta bila že domača, in je pridelovanje opustilo zaradi neugodnih razmer, v inozemsko konkurenco i. t. d.

Ker je iz javnega stališča zelo važno, da se zagotovijo kolikor mogoče izdatne množine lanenega in konopelnega vlakna, je izjavilo c. in k. vojno ministerstvo, da je pripravljeno dati za to pridelovanje v spomladanu primeru potrebe interesentom, na razpolago službeprostov, sposobne okrevojoče vojake, invalide in vojvjetnike oziroma oddelke delavcev in je o tem že obvestilo c. in k. vojaška poveljstva dne 5. novembra 1915, 70.604, od 13.

S temi činitelji bi se morale v danem primeru neposredno dogovoriti poljedelske korporacije.

Kar zadeva pridelovanje drugih rastlin za dobivanje vlakna, bi prišle v poštev hmelj koprive (Urtica dioica in urens in Parietaria) in svilena rastlina (Asclepias).

Met tem, ko bi poraba hmelja pomenila vporabosredaj še neizrabljene postranske pridelka, bi pri koprivi poleg nabiranja divje rastline nasad te rastline na mestu tam, kjer se mogoče zemlja drugače ne more izrabiti, in bi bil tudi majhen pridelek tem bolj zadovoljiv.

ker bi naveden nasad lahko služil v to, da se v interesu splošnosti prideluje predivo in s tem odpomore njega pomanjkanju.

Ob enem bi pa tudi morali premisliti, da obeta enkrat uvedena uporaba in izdelovanje blaga, ki je sposobno nadomestiti v marsikterem oziru tujezemsko blago da se bo tudi zanaprej razpečavalno to blago.

Ako bi pa tudi tega ne dosegli, ostane vendar izrabljanie koprivekot rastline za predivo zadomačo potrebo Oposledica skružen, ktere smo napraviti v sedanjih razmerah, in ki se ne sme nikakor podcenjevati.

Kar zadeva konečno svileno rastlino, bo nje pridelovanje v večji meri pač težko prišlo v poštov, vendar lahko sadimo to olepševalno rastlino v obilni meri z ozirom na njenu vporabnost za dobivanje vlakna v svrhu pomnožitve zalog prediva

Ako Vam je Vaše zdravje drag, potem čitate današnji Lysosform-inzerat in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena“ zastonj in franko od kemika C. Hubmann, Dunaj XX, Petrasch-gasse 4.

(Prehlajenja), prepip in mokro vreme izgubili so svojo grozo za nas, ne prinesejo nam več revmatičnih bolečin, odkar rabimo kot sredstvo za obdržanje Fellerjev bolečine odpravljaljoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Masaže z „Elsa“-fluidom oživijo cirkulacijo krvi in so tako najsigurnejša prophylaxis zoper rheumo, giht, išias, podagro in slične bolezni. 12 steklenic po šilja franko za 6 krov lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 skatljic za 4 K 40 h franko. (et).

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to želeti. V obliki puddingov, narejenih iz dra. Oetker pudding - praska, $\frac{1}{2}$ litra mleka, 5 dkg sladkorja, zamore se mleko šediti in vendar otroškemu organizmu zaželeno redilno sredstvo dovesti. Veselje je videti, kako se otroci vsake starosti na teh puddingih razveselijo.

Prve številke „Štajerca“

v novem letu 1916 prišle so v roke naših priateljev.

V tem letu stal bode naš list istako na stališču našega naprednega, avstrijskega ljudskega mišljenja. V prav nobenem oziru se nismo in se ne bodemo nikdar spremenili. Kajti mi hočemo, da ostane

Stajerc

tudi v bodoče zvesti zagovornik ljudskih pravic. Obračamo se tedaj na vse cenjene naročnike, somišljenike in prijatelje, da naj nam i oni v novem, kakor upamo v vsakem oziru, srečnejšem letu

zvesti ostanejo

da naj z vsemi močmi na razširjenju lista na njegovih načel delujejo.

Vsakdo naj bode naročnik „Štajerca“!

Vsakdo naj podpira „Štajerc“!

Vsakdo naj pridobiva novih naročnikov „Štajerca“!

Vsakdo naj zahteva po gostilnah, brivnicah, v trgovinah kakor tobak-trafikah „Štajerca“!

Vsakdo naj pošilja svojim sorodnikom na bojišču „Štajerc“!

Tako bodemo razširili krog svojih prijateljev, s tem pa tudi povečali in izboljšali list!

Zivijo Štajerc!

Pridna kuhinjska dekla

se takoj sprejme pri gospoj

Mariji Straschill, Breg pri Ptiju.

33

2 oženjena hlapca

z odrašenimi otrocmi (tudi dekletami) se sprejmeta pri grašinskem oskrbništvu Ebensfeld pri Ptiju.

Mizarski učenec

se takoj sprejme pri g. Johann Podgorscheg, Mizarski mojster na Bregu pri Ptiju. 41

oooooooooooo

Učenec

se sprejme v trgovini z mešanim blagom in deželnimi pridelki Robert Grasselli, Slivnica, Schleinitz pri Celju

Najbolje se kupuje pri inzerentih „Štajerca“.

Varujte vojno-sive

ze 25 let najbolje pri-znane

Kaiser'eve prsne karamele

s, 3 smrekami

Milijoni rabijo proti

kašlju

hriposti, kataru, zalsinjenju, krémnu in oslovskemu kašlju, zato so dobrodoše vsakemu vojaku.

6100 not. potr. spričeval zdravnikov in zasebnikov jamčijo za si-gurni uspeh.

Jako uspešni so dobrokušni bonboni. Cena 20 in 40 vinarjev. Doza 60 vinarjev. Se dobi pri: H. Molitor, apoteka v Ptiju, Ig. Behalk, apoteka v Ptiju, Karl Herrmann Laški trg, A. Elsbacher, Laški trg, A. Plunger, apoteka, Podčetrtek, Hans Schnider-schitsch, apoteka v Brežicah. 504/2

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Neveste! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnštva na bojišče pošlje. Treba je le naročnino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite vojakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure depoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1:20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1:20 K. Prašek proti odvajjanju krvi v živalski vodi à K 1:60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1:—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčkem. 49

Brata Slawitsch

v Ptiju

Florianiplatz in Ungartergasse

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledi ceni:

Singer A ročna mašina K 50—

Singer A . . . . K 60—70—

Dürkopp-Singer K 70—90—

Dürkopp-Ringschiff za šivilje . . . . K 130—

Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje . . . . K 140—

Dürkopp-Ringschiff za krojače . . . . K 160—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung . . . . K 160—180—

Dürkopp-Zylinder-Elastik za čeviljarje . . . . K 160—180—

Minerva A . . . . K 120—

Minerva C za krojače in čeviljarje . . . . K 160—

Hewe C za krojače in čeviljarje . . . . K 90—

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najne cene so nižje kakor povsod in se po pogodbah plačuje tudi lahko na obroke (rate).

Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

Cenik brezplačno.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo.

Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Moj kosmetični

petrolej za lase

Delavci v naftarudokopih in petrolejskih rafinerijah ne postanejo nikoli plešati. Jaz sem najčiščiji petrolej predelal v kosmetiku za lase in dosegel z njim najlepše uspehe pri redkih laseh in pri izpadaju lase. Dobiva se samo v moji drožeriji „zam weissen Engel“ v Johanngeorgasse v Brnu. Steklenica stane K 1:—, 6 steklenic K 5:50, 12 steklenic K 10:—. Poština znaša K 105 do K 145. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja.

JAN GROLICH, drožerija pri angelu v Brnu 92, Morava.

Framydot

je sredstvo za pomlajevanje lase, ki rdeče, svelte steklenica s poštino vred K 2:26.

Rydyl je rožnata voda, ki živo poriče bledo lase. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštino vred K 2:26. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

500 KRON V ZLATU

če ne odstrani krema Grollich z zraven spadajočim milom vse solino pogo, maroge, solino opikline, ogre, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kožo mla-destno svež in nežno. Cena K 3:15 s poštino vred.

3 porcije stanejo K 8:30, 6 porcij K 15:55. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

VARITE PIVO DOMA

po preizkušenem navodilu. Snovi za 25 litrov pivo s 50 zamaški 2 K, poština 84 vin.; na 5 takih porcij se ena navrže in pošljte poštino prosto. Naročite torej za več tovarisev.

JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

Somišljeniki! Prijatelji! Citajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika kmetskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

Graščina Turnišče pri Ptaju

sprejme več hlapcev za krave in vole ter tudi viničarske ljudi v službo. Več se izve tam.

38

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

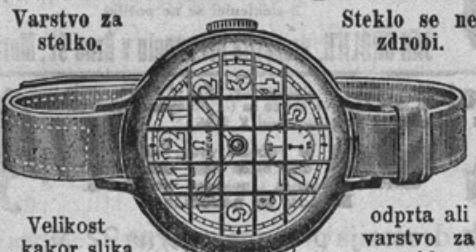

Pri sestavljanju ljubavnih daril za naše hrabre čete mislite na to, kaj morajo one pri mrazu in mokroti

Zunaj na bojišču

vzdržati in pošljite jim zoper kašelj, hripavost in zaslinjenje 1—2 škatej **Fay'ovi** pristnih Soden-skih mineralnih pastilj. Pazite pri nakupu strogo na ime „Fay.“

Armadna ura z napestnikom.

Varstvo za steklo.

Steklo se ne zdrobi.

Velikost kakor slika

odprtva ali varstvo za steklo

Nikel ali jeklo, velikost kakor slika	K 10.—
Z radium-svetilnikom, velikost kakor slika	K 15.—
Znamka „Cyma“ s preciz. anker-kolesjem	K 30.—
Original „Omega“ s preciz. anker-kolesjem	K 50.—
S pravo radium-svetilno ciferenco 10 K več.	
Z varstvom za steklo glasom slike vsak komad 1 K 50 v več.	
Srebrna ura za napestnik	K 14.—
14 karatna zlata ura	K 28.—
Zgorajšna ura z napestnikom, velik format	K 6.—
Ista, elegantna plošča	K 8.—
Z radium-svetilnikom, I. kakovost	K 10.—
Zepne budilnice z ali brez jermena	K 18.—
Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost	K 26.—
Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom	K 5.—
Vojna budilnica kanone K 6.—, bobnar	K 7.—
Cena niklasta ura	K 4.—
Cena ura-budilnica	K 4.—
3 leta garancije. Razpošiljatev po vpošiljanju svote s 50 v za poštino tudi na bojišče po	

I. eksportni hiši za armadne in vojne ure

Max Böhnel, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

472

Prisiljeni

od razmer, zlasti vsled pomajkanja maščobnih snovi, smo primorani, določiti delajno ceno znanega, izbornega

„Lysoform“-mila

od 1. januarja 1916 z K 1.60 za kos.

Po tej ceni je Lysoform-milo vsled svoje velikosti in izdatnosti še vedno ceno z ozirom na druga fina toaletna mila.

Cena desinfekcijskih sredstva „Lysoform“ ostane za sedaj še nespremenjena.

Lysoform-tvornice, Vjpest.

Dr. Keleti & Murányi, kemična fabrika.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
službe, učenice, stanovanja in posestva
v Ptaju

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, veleromatična, iz datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12.— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinnejši čaj K 2·40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1.— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490.

Majer ali Šafer

vojaščine prost, se sprejme. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na upravo tega lista.

Dostojni, zanesljivi viničarji

z najmanje 4 delavskimi močmi se začrncina veljajo vinograd v Leitersbergu pri Marijبورج, za K 50 vin. o; za Nemčijo celo leto 6

tajerc" izha-

tek, datiran z

naslednje

ta

neriko pa

drugo inoze-

nini naročni-

na visok

ie. Naročni-

ti naprej. Po

se prodaj-

edništvo in

štvo se na

aju, gledal

slojje šte

Štev.

kupuje

mrvo in slamo

po vagonih, prešano in naložen neposredno od kmetovalcev. Povzetki, ki imajo sami ali več skupaj travniško mrvo, deteljno mrvo in slamo na prodaj, se povabijo, naj stopijo zaradi določitve celi z nami v zvezo.

500kron

Vam plačam, ako moje Ria-balzam Vaša kurja očesa, bradu iztrebilo korenin vice, trdo kožo ne odpravi brez boledin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim pismom vred K 1.—. 3 posodice K 2·50. Stotero zahvalnih in priznanih jevalnih pisem.

Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predel 12/29, Ogrsko.

Ravnateljstvo.

Mestna hranilnica v Ptaju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.